

voor nieuwbouw geleende gelden. In de boekhouding van den Rijksgebouwendienst wordt de jaarlijkse afschrijving op de bestaande gebouwen, alsmede de rente over de in de gebouwen geïnvesteerde kapitalen ten laste van de exploitatie gebracht.

De verschillende Diensten en Afdelingen van de hoofdstukken der Staatsbegroting worden voor hun aandeel in de kosten belast.

De moeilijkheden, die zich bij eene reorganisatie in bovengenoemden zin zullen voordoen, zijn niet gering en zullen slechts geleidelijk kunnen worden overwonnen. De toepassing der nieuwe beginselen zal de uitkomsten der Staatsbegroting sterk beïnvloeden. Tot heden toch werden uitgaven voor nieuwbouw op den gewonen dienst gebracht. Hiervoor zal eene afschrijving op de bestaande gebouwen en rente van in de gebouwen vastgelegde kapitalen in de plaats treden.

Evenals voor de Staatsbedrijven ingevolge de wet van 16 Februari 1912, houdende regeling van de begrotingen en rekeningen van Staatsbedrijven, geschiedt, zouden voor de Rijksdiensten afzonderlijke begrotingen van inkomsten en uitgaven kunnen worden vastgesteld. In de Staatsbegroting worde slechts voor iederen Dienst opgenomen:

- a. nadeelig saldo volgens de Nota van Winst en Verliesrekening;
- b. aflossing van kapitalen, waarbij verband wordt gelegd tusschen aflossing en afschrijving op objecten, waarvoor werd geleend;
- c. rente van niet afgeloste kapitalen.

Bij de Algemeene Rekenkamer zou, op dezelfde wijze als voor de Staatsbedrijven plaats heeft, na afloop van het boekjaar Rekening van inkomsten en uitgaven benevens eene Balans en eene Nota van Winst en Verlies moeten worden ingediend.

Bij eene dergelijke regeling zal de Staatsbegroting aan duidelijkheid en overzichtelijkheid veel winnen. Het is echter wenschelijk, dat niet alleen ten opzichte van de Rijksdiensten de inrichting der begroting wordt gewijzigd. De ellenlange opsomming van alle mogelijke posten, dikwijls van heterogenen aard, zal moeten plaats maken voor een beknopt overzicht. De volgende richtlijnen kunnen voor de reorganisatie dienen:

- 1°. Directe splitsing van de gewone en buitengewone ontvangsten en uitgaven. De exploitatie- en kapitaalsposten worden streng gescheiden. Elk dienstjaar zal zijn eigen lasten dragen en worden belast met de „kosten”, welke van de uitgaven wel moeten worden onderscheiden. Eene splitsing in gewoon en buitengewoon zal leiden tot stabilisatie van het geheele Staatsvermogen. Het zal wel niet mogelijk zijn binnen afzienbaren tijd eene balans van alle bezittingen en schulden van den Staat op te maken. De *wijzigingen*, die de bezittingen en schulden ondergaan, zijn echter wel vast te stellen en door het voeren van juiste principes (jaarlijkse afschrijving, renteverrekening) kan gezorgd worden, dat het Staatsvermogen intact blijft.
- 2°. Indeling volgens functies. (Rechtspraak, Onderwijs, Sociale wetgeving, Leger, Vloot, enz.). Splitsing van iedere functie in afdelingen b.v. Rechtspraak in:
  - kosten Rechterlijke macht,
  - „ Gevangeniswezen,
  - „ Rijksverkinrichtingen,
  - „ Rijkstucht en Opvoedingswezen,
  - „ Reclasseering, e.a.

Algemeene kosten dienen over de verschillende afdelingen te worden verdeeld, zoodat een juist overzicht wordt verkregen over de totale kosten van iedere afdeling. De mogelijkheid voor het verzamelen van statistisch materiaal wordt dan geschapen, waardoor in de toekomst vergelijkingen voor de opeenvolgende jaren kunnen worden gemaakt.

- 3°. De ontvangsten worden tegenover de uitgaven geplaatst. De secontrovorm kan hiertoe uitstekend dienen. Het is noodzakelijk, dat gezien kan worden in hoeverre uitgaven door ontvangsten worden gedekt. De tegenwoordige „wet op de middelen” kan in dit verband niet worden gehandhaafd.

Eene Staatsbegroting in bovengenoemden zin zal de Volksvertegenwoordiging een beter inzicht geven van 's lands financiën dan de begroting in zijn huidige vorm. Daarbij kunnen statistische gegevens groote diensten bewijzen voor eene beoordeeling van het gevoerde financiële beheer en aanwijzingen geven voor bezuinigingen.

Bijlagen bij de begroting zullen de noodige toelichtingen geven op begrotingsposten, zoodat de mogelijkheid van kritiek op een bepaalde uitgave door de kamers der Staten-Generaal blijft bestaan.

A. NIERHOFF

ACCOUNTANCY IN DE VEREENIGDE STATEN VAN AMERIKA

II
OPLEIDING

Ik vermeldde reeds eerder dat de candidaat, die het certificaat bij de door de wet benoemde instelling aanvraagt, een Universiteitsdiploma of een diploma door een erkende vereeniging uitgereikt, moet kunnen overleggen, wil hij als C. P. A. kunnen worden geregistreerd.

Een bepaalde graad van algemeene ontwikkeling wordt niet vereischt van hen, die zich aan de examens der vereenigingen onderwerpen. De Examencommissies der vereenigingen bestaan uit drie tot zes leden, waarvan immer twee derden public accountants zijn, die in de practijk werken. Het staat den voorzitter der Examencommissie geheel vrij die personen als examendi toe te laten, die door studie of werkkring zekerheid geven, dat zij de noodige graad van algemeene ontwikkeling bezitten. De voorzitter der Commissie zelfs de Directors eener Universiteit kunnen personen, die door hun practische arbeid en ervaring voldoende waarborg bieden dat zij de vereischte kennis voor een C. P. A. bezitten, van een of meerdere vakken, zelfs van het heele examen vrijstellen. Dergelijke vrijstellingen zijn echter in de laatste jaren niet meer gegeven. In New-York bestaat de examencommissie uitsluitend uit public-accountants in de practijk werkzaam, de leden worden door de Universiteit benoemd, die ook het examenprogramma vaststelt. Dit is ook het geval in Illinois, terwijl in de andere staten de Gouverneur met deze benoeming en vaststelling belast is.

De Universiteitsexamens voor het diploma staan in het algemeen hooger dan die der vereenigingen en het percentage van geslaagde candidaten is daar dan ook zeer laag.

Vergelijkt men het Amerikaansche systeem met het Engelsche dan komt men tot de conclusie dat het eerste veel strenger en rechtvaardiger is, want er wordt een gelijke theoretische kennis van de wetenschap van het beroep vereischt van alle candidaten, terwijl men in Engeland weinig waarde hecht aan de theoretische grondslag en het feit dat een candidaat als „artieled clerk” gedurende vijf jaar bij een chartered accountant

werkzaam geweest is daar den doorslag geeft. Hiermede is geenszins gezegd dat Amerikaanse examinatoren geen waarde hechten aan praktische ervaring, integendeel, maar van hem die jarenlange praktijk heeft wordt evenveel theoretische kennis verlangd als van de candidaat die juist voldoende praktijk heeft om aan de bepalingen te voldoen, alhoewel de wettelijke voorschriften aan de Commissie in dit opzicht volkomen vrijheid laten, worden er in de laatste jaren nooit ontheffingen van een gedeelte van het examen verleend. De Examencommissies van het Institute of Chartered Accountants in England zoowel als van het Institute of Chartered Accountants in Scotland en van de Society of Incorporated Accountants hebben vaak aan candidaten, die jarenlang in dienst van accountants firma's gewerkt hadden met beslist onvoldoende theoretische kennis, het diploma uitgereikt.

De eisch eener bepaalde theoretische kennis in Amerika vormt tevens een waarborg voor voldoende algemeene ontwikkeling van den candidaat want zonder deze zou hij niet in staat zijn geweest zich te bekwamen in de vakken van het programma. Dit verklaart dan ook hoe het mogelijk is dat aan den voorzitter eener examencommissie volkomen vrijheid kan worden gelaten in zijne beoordeeling van de ontwikkeling der candidaten zonder gevaar te loopen dat het gehalte der geslaagden minder wordt. Een onvoldoende algemeene ontwikkeling zou bij het examen toch onmiddellijk blijken uit de onvoldoende theoretische kennis van den candidaat.

Al het voorafgaande geldt natuurlijk alleen voor de examens, die de vereenigingen afnemen. De examens aan de Universiteiten zijn alleen toegankelijk voor candidaten, die de studie aan de Universiteit voltrokken in een bepaald aantal jaren en de inschrijving aan de Universiteit zelf is afhankelijk van het bezit van een high school diploma (H. B. S. vijf jaar). De studie aan de Universiteiten loopt meestal over drie jaar.

De programma's der examens loopen nogal uiteen en het is niet gemakkelijk een beeld te geven van de eischen die aan een toekomstige C. P. A. in de Vereenigde Staten worden gesteld. Daarom geef ik navolgend programma van het eindexamen aan de Universiteiten, de vakken aangegeven in paranthesis komen nooit voor in de examenprogramma's der accountantsvereenigingen, de gespatieerd gedrukte vakken komen in vele dezer programma's voor, echter nog niet in alle, de vakken in gewone druk zijn in alle programma's der vereenigingsexamens opgenomen.

Accounting.

Political Economy.

Practical Economic Problems.

Business Organization and Practice.

(Commercial Geography).

(History of Commerce).

The Commerce of the United States.

(Domestic Commerce and Transportation).

(Raw Materials of Industry).

(Industrial Values).

Industrial and Commercial History of the United States.

Practical Finance.

Practical Banking.

Money and Credit.

(Theory and History of Banking).

(Foreign Exchange).

The Money Market.

Investments.

Speculation.

(Panics and Depressions).

Corporation and Trust Finance.

Financial History of the United States.

Contracts.

Agency and Elementary Law.

Sales and Mortgages.

Partnership and Corporation.

Bills and Notes.

Wills.

Administration and Bankruptcy.

Insurance Law and Practice.

Evenals de programma's der examens in de verschillende staten is ook de opleiding zeer heterogeen.

Ter gelegenheid van het zeventigjarig bestaan der Universiteit te New-York in het jaar 1910 werd als achtste faculteit aan deze Universiteit opgericht en verbonden de High School for Accountants. *Haskins* werd als deken dezer faculteit voor het leven benoemd en als professor van controleleer aangesteld. Deze faculteit staat in voortdurend contact met de practijk door bemiddeling van een „Council” waarvan alleen public accountants in de practijk werkzaam, deel uitmaken. Deze Council houdt lezingen aan de Universiteit en adviseert de doceerende professoren in practische aangelegenheden.

Verder bestaat in New-York nog de School of Commerce, Accountants and Finance en sedert 1892 reeds de New-York School of Accountants, die naast het diploma C. P. A. ook diploma's van business manager en officer of trust uitreikt op grond van een staatsprivilege.

Alle vereenigingen hebben verder hare eigen avondcursussen, die meestal over een tijdperk van vier tot vijf jaar loopen om de opleiding te beëindigen. In de laatste decennia werden ook aan eenige universiteiten handelsfaculteiten (Schools of Commerce) opgericht, die den toekomstigen C. P. A. een grondige opleiding geven. Ik noem de Universiteiten van Chicago, Michigan, Wisconsin, Illinois, Californië en de Wharton School aan de Universiteit van Pennsylvanië. Een karakteristieke plaats neemt de Harvard Business School in. Deze vormt een faculteit van de Harvard University, Cambridge (Mass.). De opleiding is er dezelfde als aan de andere universiteiten, alleen verbinden de studenten zich na drie jaren studie en na hun geslaagd eindexamen nog niet onmiddellijk in de practijk te gaan. Zij blijven nog een jaar lang aan de Universiteit als „practice student”. Bij de een of andere onderneming wordt door een of meerdere dezer practicie students een moeilijkheid in het bedrijf zelf of in de administratie bestudeerd. Zij brengen aan de professoren rapport uit. Dit rapport wordt na correctie, inkrimping of uitbreiding gepubliceerd en circuleert uitsluitend onder de studenten der faculteit. De Universiteit draagt alle kosten. Studenten die in hun onderhoud moeten voorzien en voor wie een jaar zonder verdienste bezwaarlijk is, ontvangen van de faculteit een tegemoetkoming. Oppervlakkig schijnen deze „practice students” concurrenten ten zijn van de in de practijk werkende C. P. A. Dit is toch niet het geval want hunne rapporten worden nooit aan de ondernemingen ter inzage gegeven en hun onderzoek heeft dan pas plaats wanneer een C. P. A. het zijne reeds heeft beëindigd. Deze practice students blijven dus ook in het vierde jaar *studenten*.

(Wordt vervolgd)

Dr. J. G. SCHOUP

HET GEMEENTELIJK GRONDBEZIT

In het begin dezer eeuw zien wij in de groote steden hier te lande aankoop op groote schaal plaats hebben van bouwgrond door de gemeentebesturen. Aanleiding daartoe was de Woningwet 1901, die de gemeente den plicht oplegde een uitbreidingsplan te maken en het recht gaf ten behoeve der Stadsuitbreiding grond te onteigenen. Amsterdam begon ermee in 1904, spoedig gevolgd door Utrecht in 1906, terwijl in het daarop vol-